

NADNIEMEŃSKI KURJER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 168
Redakcja otwarta od 12-11-5-6
Administacja 10-11-4-0
Prenumerata miesięcznie zł. 4
z ednoszeniem i przes. poczt. zł. 50 gr.

Nr 158
GRODNO
poniedz. 8 czerwca 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m na tekstem 20 gr. Drobnopis wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mi słupkowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłoku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

Rycerze Nocy (człowiek bez strachu)

dramat w 8 aktach
w roli głównej **MARCO**

Kino Saturn

Dusze na sprzedaż

Wielki dramat w 8 aktach produkcji 1924-25 roku. w roli głównej **Mary Picford Mae Muray Rudolf Valentino**

NA ALARM!

Coraz groźniejsze objawy zdenerwowania młodzieży przejawiające się w zbior. zamachach na życie własne i cudze, wskazują, że tu już pomoc doraźna nie wystarczy i że trzeba zastanowić się głębiej i wnikać w metody wychowawcze, z których wypływa ten horosdalny stan rzeczy. Gdy odejdziemy nieco wstecz, od chwili kiedy pod murami Warszawy stanęła barbarzyńska horda, przez Wisłę szedł huk armatnich strzałów, cał kraj był zalany krwią i pożoga, samorzutnie, żywiołowo rwali się niedorostki, uczniowie nawet klas niższych na front, niemal szczeniaki, że dano im za Polskę bró się umierać; nie zastanawiali się, te młodzieńcze zastępy, że nie wróca już może, że młody ich zapal zmieniaje, że przerwanie nauki utrudnia im życie, że zginie w ciężkiej walce ta najpiękniejsza męś młodości owa beztruskie dni szkolne, czułość rodzicielska, te dni w których jedynym obowiązkiem była szkoła, nagroda, promocja i wesołe wakacje wśród świateł.

Grzesze w myśl i sercu i zapalen wionos świeżość, siłę w zastrachane niedoleństwo starszych, wzniecił obumierającą nadzieję, w bojowych sztykach, dodał bodźca, wzbudził wiarę.

Io ośz oni, przeważnie walczyli co osiągnąć pragnęli? tę swoją polską szkołę wniesioną na wzór wielkich tradycji pozostałej w spadku komiśwedukacyjnej i szkoły głównej, (za świetnych pedagogów, Kollataj Staszica Czartoryjskich.

Przeminał sen złoty — marzenia razem z krwią poległych spłynęły wartkim błęgieni Niemna i Wisły — powstała szkoła — zimna, twarda, biurokratyczna przeładowana balastem zbytecznych przedmiotów — prowadzona żelazną ręką suchych pedagogów, nie umiejących zdobyć

zaufania młodzieży — a w zamian ścieśniająca władzę rodziców zakazami przypominającymi Apuchtinowskie czasy. — Młodzież krepowana w najmniejszym indywidualnym odruchu — musiała znaleźć ujście dla swej bujnej natury w podejrzanych spelunkach, pijanństwie i rozpucie — zaprawiając się przytem w hipokryzji i fałszu, braku zaufania do swych wychowawców.

Wszystkie okoliczności składały się na pogorszenie tego stanu, praca zarobkowa żon i matek zniwelowała ogniska domowe, zamieniając je w stacje odżywczą, czynną w pewnych tylko oznaczonych godzinach po za tem wszędy stałe zajęci po za domem o wystyglę ognisku. Stan ten groźny w swych skutkach dla całej młodzieży, jeszcze smutniej odbić się musi na kształtowaniu duszy i obyczajów dziewcząt naszych, to też ocknęło się w sercach kobiet ociążając na nich promieni odpowiedzialności na walnym zebraniu „Kolei Polek” w Warszawie wzięto gorąco pod obrady tę palącą sprawę i na razie uchwalono, jako najpierwszy postulat przyszłej działalności zorganizowanie na całym terenie Rzeczypospolitej sieci świetlic dla dziewcząt ze sfer rzemieślniczych i kształcących się w szkołach państwowych zawodowych i pracowniczek rozmaitych branż — podzielenie na oddzielne grupy i zajęcie się tem serdecznie po miasteczku wytwarzając atmosferę zdrowia, ciepła, domowe, w której te nadwątłe i przeczułone istoty znajdą ostoję i pokrzepienie ciała i ducha.

O szeregach programu i zadaniach świetlicy pomówimy w najbliższym czasie w związku z odnowioną działalnością „Kolei Polek” w Grodnie.

S. Nostitzowa.

Z „Kasy Chorych“

W ubiegły piątek odbyło się zebranie pracowników „Kasy Chorych” oraz delegatów Zw. Zawodowych, na którym w sprawie dotychczasowej sfery d-ra Szajkowskiego w tut. „Kasie Chorych” przemawiali liczni mówcy m. in. Dr. Rupp, Dr. Lichtenstejn, pp. Podwiński, Wirski i Kolecki, jako gość w imieniu własnym.

Zebranie w konkluzji postanowiło wysłać depesze, których treść podajemy:

Telegram Rady Klasowych Zw. Zawodowych

Do Ministra Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie oraz do ks. posła Kaczyńskiego

Rada Klasowych i Zw. Zawodowych w Grodnie na konferencji wszystkich Zarządów Związków Klasowych w dn. 6 VI. 1925 r. z powodu wybuchu strajku w grodzieńskiej Kasie Chorych domaga się 1) natychmiastowego usunięcia p. d-ra Szajkowskiego i jego zastępcę jako inicjatorów akcji, 2) natychmiastowego wysłania Komisji rewizyjnej do lustracji działalności p. d-ra Szajkowskiego w Kasie Chorych w Grodnie, 3) udzielenie pomocy przy przeprowadzeniu rewizji przez wyżej wymienioną komisję, 4) przyspieszenia wyborów do Rady Kasy Chorych w Grodnie, 5) kontroli nad działalnością Kasy Chorych do czasu przeprowadzenia wyborów i równe traktowanie robotników bez różnicy poci i narodowości.

W razie nieuwzględnienia żądań w najbliższym czasie, przedstawiciele Zarządów Związków czterech tysięcy zorganizowanych robotników z powodu rozgoryczenia ubezpieczonych składają z siebie wszelką

odpowiedzialność i za skutki jakie mogą wyniknąć nie odpowiadają.

Do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie oraz do ks. posła Kaczyńskiego

Przedstawiciele wszystkich związków zawodowych na terenie Grodna, najzupełniej solidaryzując się ze stanowiskiem pracowników Kasy Chorych, kategorycznie protestują przeciw objęciu Kasy Chorych przez znanego tutaj sferom robotniczym ze swej działalności Doktora Szajkowskiego. Upraszamy Ministerstwo o bezwzględne natychmiastowe wycofanie Komisarza Kasy Chorych doktora Szajkowskiego i jego zastępcy pana Bogdańskiego, w przeciwnym razie zebrał i jednomyślnie zjednoczeni przedstawiciele wszystkich związków robotniczych pozostawiają swobodę działania. Jednocześnie prosimy o przyspieszenie wyborów do Rady Kasy. Grodno, dn. 7 czerwca 1925 r.

Chrześcijański związek drzewo-budowlany, Związek zjednoczenia zawodowego polskiego, związek dozorców domowych, związek garbary Z.Z.P., chrześcijański związek spozyców, sekretarz okręg. chrześ. zw. zawod., związek chrześcijań. służby domowej, zw. zawod. farmac. prac. R. P. oddział w Grodnie.

Konkurencja

Odpowiedzialna pracownia blacharska **G. Klejnorta w Grodnie ul. Mosiowa 50** podaje do wiadomości, że przyjmuje wszelkie roboty blacharskie i dekar-skie. Krycie dachów blachą nową i starą. Wszelkie reperacje i malowanie. Dla inżynierów i przedsiębiorców stały rabat. Dla urzędników na wypłaty.

Czytajcie „Nadniemeński Kurjer Polski“

Z posiedzenia R. M.
w dniu 4. VI. 1925 r.

Sprawa konkursu na teatr

Następnie Prezydent Stępniewski referował drugą część kwestji teatralnej, a mianowicie sprawę ogłoszenia konkursu.

W tych dniach było posiedzenie komisji teatralnej na którym z czterech wysuniętych koncepcji jednogłośnie uchwalono całkowite umiastowienie teatru. Ten wniosek komisji teatralnej przedłożył R. M. i prosił o wypowiedzenie się w tej sprawie.

Preliminarz sporządzony przez komisję teatralną przewiduje maximum deficytu w sumie 24.000 zł. rocznie. Jednocześnie Prezydent zaznacza, że obecnie należy poszukać tylko człowieka godnego zostać kierownikiem przyszłego teatru.

Lawnik Suchowiański jest przeciwnikiem umiastowienia teatru częściowego, czy całkowitego, gdyż wówczas miasto będzie narażone na jeszcze większe straty niż obecnie.

R. Horbaczewski popierając wniosek Prezydenta w całej rozciągłości uważa, iż wniosek ten powinien być Prezydent postawił w roku zeszłym. Ludzi dobrej woli znaleźć można i takich właśnie ludzi należy sprowadzić do Grodna.

R. Pr. Nisłubowicz zaznaczając, iż wniosek ten przeszedł jednogłośnie na posiedzeniu komisji teatralnej, wnosil o wyłonienie specjalnej komisji, która by wyszukała odpowiedniego człowieka na dyrektora teatru.

R. Amduraki również popierał wniosek o umiastowieniu teatru.

Wniosek Prezydenta o całkowitem umiastowieniu teatru przeszedł większością głosów.

Nastem sprawę teatralną zakończono.

Święto Ochotniczej Straży Ogniowej w Grodnie

W niedzielę 7 b. m. o godz. 1.30 p. poł. na placu teatralnym, odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów i dekorowanie żetonami pamiątkowymi tych członków Ochotniczej Straży Ogniowej, którzy położyli zasługi na polu organizacji takowej.

Na placu stanęły się: Straż Ogniowa Miejska, Ochotnicza Straż Ogniowa oraz Straż Ogniowa Państwowej Fabryki Wyróbów Tytoniowych. Liczni członkowie Magistratu, Rady Miejskiej, członkowie Zarządu straży i licznie zebrana publiczność.

Uroczystość rozpoczęła się przegładem dokonany przez p. Prezydenta Stępniewskiego, oraz przemówienie tegoż i p. Sobczyka—inspektora wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych.

Prezydent Stępniewski w krótkich słowach skreślił znaczenia rozwoju straży ochotniczych, który to rozwój niestety rząd zabarczył tamował, dopatrując się pod znakami flozjańskimi związków patryjotycznych. Pomimo to Straż Ogniowa Ochotnicza w Grodnie powstała i obecnie rozwija się pomyślnie, rezultatem czego jest liczny zastęp strażaków. Obecnie w wolnej naszej Ojczyźnie Ogniowe Straże Ochotnicze organizują się coraz lepiej. Nawoływał wszystkich, zwłaszcza młodzież do wstępowania w szeregi w celu niesienia zaszczytnej i ofiarnej pomocy bliźnim, bez względu na pewne niebezpieczeństwo zdrowia i życia. Zakończył przemówienie o-

krzykami na cześć Rzplitej, Prezydenta Wojciechowskiego Związku Florjańskiego.

P. Sobczyk w kilku słowach zaznaczył zasługi niektórych członków straży, położąc dłoń na czoło strażaków ogólnych grodzieńskich.

Poczem ins. Harmata, w imieniu zarządu straży wręczył dyplom honorowy p. Prezydentowi Stępniewskiemu, a ten ostatni także sam wręczył Wiceprezydentowi Cydzikowi, który na uroczystości był nieobecny.

Po wręczeniu dyplomów i dekorowaniu żetonami w imieniu wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych, dokonaniem przez Prezydenta Stępniewskiego nastąpiła dąflada, która wypadła nader udatnie.

Przy deflądzie przegrywała własna orkiestra strażacka.

Wieczorem w ogrodzie miejskim odbyła się zabawa połączona z mnożeniem różnych atrakcyj.

Cz.

Sprawozdanie kasowe

Zbiórki na „Dar Narodowy 3 maja” 1925 r.

W p i y w y:

Zbiórka uliczna w dn 3 maja	1.481.90
Dochód z przedstawienia w teatrze w dn. 3 maja	81.00
Zapomoga Magistratu na zabawę w ogrodzie miejskim dn. 3 maja	300.00
Sprzedano nalepek 870 za ogólną sumę	800.00
Jednodniówek sprzedano 30 za ogólną sumę	88.00
Broszurek „Trzeci Maj” 36 za ogólną sumę	25.00
Medalików 25 a 1.50 gr.	37.50
Zebrano w teatrze dobrowolnych ofiar w d. 3 maja	49.48
Zebrano w teatrze ze sprzedaży programów	34.50
Zbiórka w dn. 8 maja w Mostach	18.90
Sprzedż znak. w szkołach Seminarjum żeńskie	20.00
Gimnazjum prywatne	28.15
Szkoła powszechna Nr 8	18.55
„ „ „ „ „ 4	5.20
„ „ „ „ „ 5	9.95
„ „ „ „ „ 6	19.02
„ „ „ „ „ 7	11.62
Zbiórka w cukierniach i restauracjach na listę Nr. 3839	32.00
Zbiórka w miasteczku Jeziorskich w d. 3 maja	118.88
Państwowa Fabryka Tytoniowa	216.58
Zbiórka w dn 6 maja	171.74
Zbiórka w dn. 10 maja	407.85
Zbiórka w cukierniach i restauracjach w dn. 10 maja	68.57
Dochód z zabawy w ogrodzie dnia 10 maja	680.78
Ogółem złotych	4 583.47

W y d a t k i:

Klej, szpilki, lak i t. d.	
Nr rach. 1, 2, 3, 4, 5, 6	84.25
Wydatki na zabawę w ogrodzie w dn. 3 maja Nr rach. 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19	298.49
Wydatki na zabawę w ogrodzie miejskim w dniu 10 maja Nr rach. 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 i 31	261.08
50 egzempl. jednodniówek	50.00
100 „ „ Medalików	150.00

100 Broszurek „Trzeci Maj” 60.00

Ogółem złotych 811.77

Zastawienie

Dochód 4583.47

Razochód 811.77

Czysty zysk 3771.70

Wyrażała trzy tysiące siedemset siedemdziesiąt jeden złotych siedemdziesiąt groszy.

Przewodniczący (—)

Niniejszem stwierdzam, iż ogólna suma ofiar złożonych w Kasie Macierzy na Dar Narodowy 3 maja, zgodna jest z powyższem sprawozdaniem.

Skarbnik P. M. S. J. Malinowski

Spiryтус
ocyszczony na cele domowe i lecznicze 0.5 moży 95°
w cenie 3 zł. 77 gr. oraz denaturat do nabywa w handlu win i wódek
M. Neiman
przy Placu Batorego Nr. 31-a

Szał włóczkowy
znaleziony w czwartek d. 21 b. m. wieczorem w Kłodzkich Górach jest do odebrania w naszej redakcji.

List do Redakcji

Zarząd związku Lekarzy P.P. Oddziału Grodzieńskiego uprzejmie prosi W. Pana Redaktora o łaskawe zamieszczenie na łamach nadawanego przez W. Pana dziennika poniżej notatki:

Na zebraniu Oddziału Obwodowego Grodzieńskiego Związku Lekarzy P.P. w dniu 4. VI r. b. przyjęta została jednogłośnie uchwała, w stosunku do pracowników Powiatowej Kasz Chorych w Grodnie treści następującej.

Zebrańi popierają całkowicie stanowisko kolegów członków naszego Związku, pracujących w Kasie Chorych, którzy czynnie w formie strajku zaprzestowali przeciwko osobie i działalności p. Szaykowskiemu. W stosunku do obecnej organizacji Kas Chorych na terytorjum Bracznopolskiej Związek nasz stoi na stanowisku, zajętem przez Związek nasz pokrownie i przez Centralę Związków—żądany wolnego wyboru lekarza przez chorego i opłaty jednostkowej.

V. przewodniczący Związku Talheim
Sekretarz Szumkowski.

Otomang kupię używana ni drogoc. Oferty su-
„Zaraz” przyjmuję redakcja.

Zgubiono dowody osobiste wydane przez Starostwo Grodzieńskie na imię Hipolity i Eleonory Białkoś 3-3

ROZKŁAD jazdy pociągów ważny od 5 czerwca 25 r.

Nr pcc.	Rodzaj pociągu	Przyjazd do Grodna		Odjazd z Grodna		S k a d	D o c a d
		Godz.	Min.	Godz.	Min.		
256	Miesz.	1	20	—	—	Mosty	Grodno
704	Posp.	1	34	1	42	Zemgala	Warszawa, Gł.
732/733	Osob.	1	23	2	03	Suwałki	Warszawa, Wil.
711	Osob.	2	42	2	52	Warszawa, Wil.	Wilno
781/734	Osob.	4	08	4	48	Warszawa, Wil.	Suwałki
253	Miesz.	—	—	5	00	Grodno	Mosty
703	Posp.	4	35	4	43	Warszawa, Gł.	Zemgala
257	Miesz.	—	—	6	25	Grodno	Jeziory
241	Osob.	9	26	—	—	Suwałki	Grodno
254	Miesz.	10	15	—	—	Mosty	Grodno
258	Miesz.	11	50	—	—	Jeziory	Grodno
714	Osob.	11	52	12	02	Zemgala	Warszawa, Wil.
242	Osob.	—	—	18	30	Grodno	Suwałki
255	Miesz.	—	—	19	30	Grodno	Mosty
713	Osob.	14	10	14	20	Warszawa, Wil.	Zemgala
712	Osob.	22	17	22	27	Wilno	Warszawa, Wil.

Ogłoszenie
Okręgowy Urząd Ziemiński w Grodnie
podaje do wiadomości, że w Okręgu w Grodnie i w podległych Powiatowych Urzędach Ziemińskich wakuja obecnie posady biurowa VIII, IX i X st. sl. Reflektujący na te posady winni składać podania do O. U. Z. w Grodnie, załączając krótkie curriculum vitae i podając adresy dwóch znanych osób, na referencję których mogą się powołać.
Pożądani kandydaci z wykształceniem średnim (ogólnym lub rolniczym) i z praktyką biurową.
H. Rymaszewski
w/z Prezesa
Nowogrodzkiego Okręgowego
Urzędu Ziemińskiego.
6. VI. 1925 r.

Czy jesteś już członkiem cywilnego klubu sportowego? „CRESOVIA”